

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Opolnomočenje učencev z izboljšanjem bralne pismenosti in dostopa do znanja

ŠOLSKA KNJIŽNICA – NEPOGREŠLJIV DEJAVNIK RAZVIJANJA PISMENOSTI

Maja VAČUN, Osnovna šola Selnica ob Dravi

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

bp
bralna
pismenost

ŠOLSKA KNJIŽNICA:

- **zmore veliko** več, kot le dati bralni vir tistemu, ki ga želi;
- ima pomemben vpliv na razvijanje **različnih zmožnosti učenca**;
- se vključuje v življenje in delo šole in je njen **osrednji študijski in informacijski center**;
- nudi storitve za učenje, knjige in druge vire, ki omogočajo vsem članom, da postanejo **kritični misleci in učinkoviti uporabniki informacij** različnih oblik, formatov in na različnih nosilcih – **načelo dostopnosti za vse**;
- **bralna in informacijska pismenost** kot ključni zmožnosti za uspešno življenje v informacijski družbi – informacijsko pismena oseba se aktivno in kritično vključuje v vsakdanje življenje in se prilagaja številnim situacijam.

SODOBNA INFORMACIJSKA DRUŽBA:

- **informacijski viri:** najvišje mesto pri razreševanju učnih, raziskovalnih, delovnih in drugih problemov – nujno znanje o pridobivanju, vrednotenju in uporabi najrazličnejših informacij;
- knjižnica kot možnost oz. nujnost **učenja z informacijskimi viri;**
- med bralne spretnosti tudi **znajdenje v raznih virih informacij** (zmožnost najti potrebne vire, najti in izpisati iskane podatke, primerjati in informacije iz učbenikov, priročnikov, enciklopedij, leksikonov, strokovnih knjig, revij ...).

SODELOVANJE S KNJIŽNICO:

- širi izbiro učnih metod in krepi spopadanje z učnimi oz. bralnimi težavami;
- učiteljeva vloga v primerjavi s knjižničarjevo ni pasivna – **skupno načrtovanje in izvedba učne ure**, učitelj in knjižničar sledita vsak svojim ciljem;
- **učitelj + knjižničar =**
  - učenci dosegajo višje nivoje pismenosti, reševanja problemov ter informacijske in komunikacijske spretnosti;
  - postopno in sistematično učenje in priprava na samostojno in uspešno pridobivanje informacij.

»Skupaj z učitelji lahko knjižničar uresničuje cilje pouka, uči učence bralnih spretnosti, uči jih učenja«

(Novljan 1994, str. 227).

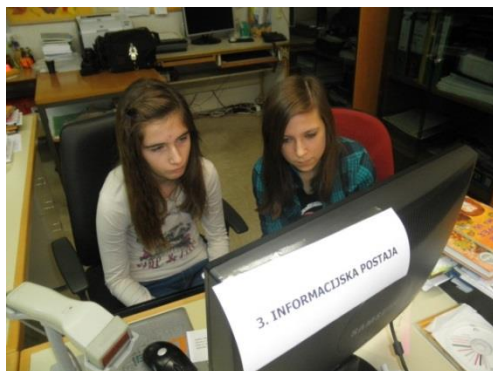
OŠ SELNICA OB DRAVI:

- prednostna naloga sodelovalno učenje s knjižnico;
- stalna oblika sodelovanja; k pozitivnemu osveščanju o pomembnosti vključevanja knjižnice pripomogel tudi projekt Opolnomočenje ...;
- izvedli veliko ur načrtnega medpredmetnega sodelovanja (90), hospitacijske ure za sodelavce (3) ter nastope za zunanje goste (3).

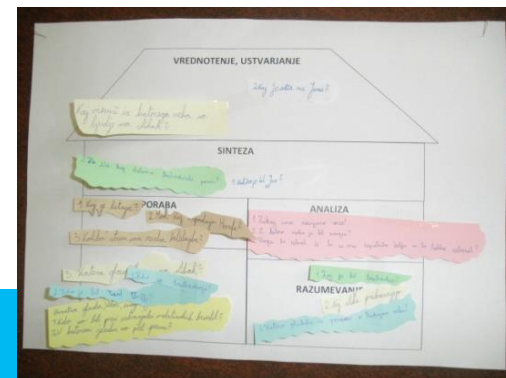

KIZ in GVZ (7. razred – glasba v srednjem veku; TRUBADURJI)

- pridobivanje informacij na sedmih t. i. **informacijskih postajah** (slikovno gradivo, splet, proza, poezija, avdio posnetek...) – rotiranje skupin;
- sestavljanje in zapis vprašanj na lističe ob pisnem ali slikovnem gradivu;

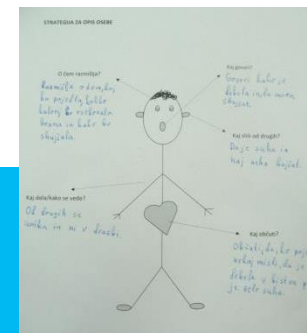

- razvrščanje vprašanj (lističev) v prazno Bloomovo hiško in primerjava s pomočjo 'prave' Bloomove hiške; osveščanje o pomenu vprašanj.

KIZ in GOS (6. razred – MOTNJE HRANJENA)

- sodelovanje učiteljice, knjižničarke in psihologinje (vsaka svoje cilje);
- predhodno branje leposlovnih del na temo motenj hranjenja – razmišljanje o bistvenem sporočilu zgodb;
- **usvajanje:** delo v skupinah; **uporaba različnih BUS:** VŽN, ribja kost, Vennov diagram, strategija za opis osebe, Paukova strategija, SMS-sporočilo, strategija za določanje bistva ...

KIZ in SLJ (3. razred – DRUGAČNOST: VEVERIČEK POSEBNE SORTE)

- sodelovanje učiteljice, knjižničarke in psihologinje (vsaka svoje cilje);
- **uporaba različnih BUS:** izdelava slovarja na podlagi dane besede (razlaga, uporaba v povedi), iskanje razlage v SSKJ, metoda štirih vogalov, delo z besedilom (delo v skupinah: zaporedje dogodkov, vstavljanje manjkajočih besed, urejanje povedi v smiselno celoto, postavljanje vprašanj), strategija za opis osebe, ribja kost, zapis nadaljevanja zgodbe.

BESEDA	RAZLAGA	POVED
SPOŠTOVATI	Spoštovati pomeni, da si do nekoga prijazen.	Spoštovane gospe in gospodje.

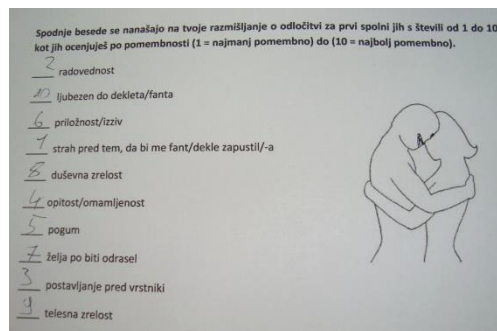

KIZ in BIO (8. razred – SPOLNOST)

- **knjižnica kot prostor sprostitve:**
pogovor o spolnosti ob poslušanju odlomkov iz izbranih knjig in pitju čaja

- **knjižnica kot informacijski prostor:**
uporaba informacijskih virov in BUS za pridobivanje podatkov o spolnosti

KNJIŽNICA KOT KULTURNI IN SPROSTITVENI PROSTOR

Razstave:

Popoldan odprtih vrat:

Sejem rabljenih knjig:

Krožek:

Bralna značka za starše in delavce šole:

Bibliopreventiva:

KNJIŽNIČAR:

- potreben in enakovreden član tima za razvijanje bralne pismenosti;
- s svojim strokovnim znanjem veliko prispeva na področju razvijanja motivacije za branje, bralne kulture ter bralne in drugih vrst pismenosti pri učencih;
- nudi znanje o pridobivanju, vrednotenju in uporabi informacij;
- razvija bralno in informacijsko pismenost – ključni zmožnosti za uspešno življenje v informacijski družbi.